

TUTKINTOJEN, TUTKINNON OSIEN JA OSAAMISALOJEN SUORITUSMÄÄRÄT

TUTKINTOJEN MÄÄRÄT (kpl)

Liiketoiminnan perustutkinto: 6327 kpl
Liiketoiminnan ammattitutkinto: 1653 kpl
Liiketoiminnan erikoisammattitutkinto: 774 kpl
Tieto- ja kirjastopalvelujen ammattitutkinto: 90 kpl

TUTKINNON OSIEN MÄÄRÄT

Liiketoiminnan PT: 69411 kpl
Liiketoiminnan AT: 6114 kpl
Liiketoiminnan EAT: 2520 kpl
Tieto- ja kirjastopalvelujen AT: 357 kpl

Yhteiset tutkinnon osat (YTO):

v. 2024 18405 kpl
v. 2025 18123 kpl

Paikalliset tutkinnon osat:

2424 kpl

LIIKETOIMINNAN PT

Tutkinnossa ei ole osaamisaloja.

LIIKETOIMINNAN AT

Kiinteistönvälityksen osaamisala 69 kpl
Finanssipalveluiden osaamisala 21 kpl
Myynnin ja markkinointiviestinnän osaamisala 801 kpl
Taloushallinnon osaamisala 339 kpl
Liiketoiminnan palveluiden osaamisala 351 kpl
Kansainvälisen liiketoiminnan ja huolinnan osaamisala 27 kpl
Tieto puuttuu 18 kpl

LIIKETOIMINNAN EAT

Henkilöstöhallinnon osaamisala 300 kpl
Taloushallinnon osaamisala 30 kpl
Myynnin ja markkinointiviestinnän osaamisala 240 kpl
Kaupan osaamisala 132 kpl
Kiinteistönvälityksen osaamisala 12 kpl
Kansainvälisen liiketoiminnan osaamisala 48 kpl

TIETO- JA KIRJASTOPALVELUJEN AT

Kirjastopalvelujen osaamisala 81 kpl
Kirjastoautopalvelujen osaamisala 1-4 kpl

TUTKINTOJEN, TUTKINNON OSIEN JA OSAAMISALOJEN SUORITUSMÄÄRÄT

Pohdinnat

Tutkintojen suoritusmäärät

Liiketoiminnan perustutkinnon suoritusmäärät ovat nousseet ja liiketoiminnan ammattitutkinnon suoritusmäärät vastaavasti laskeneet. Liiketoiminnan erikoisammattitutkinnon suoritusmäärät ovat edelleen kasvaneet, vaikka kasvu on hidastunut. Vuodesta 2023 vuoteen 2024 kasvua oli noin 20 %. Tieto- ja kirjastopalvelujen ammattitutkinnon suoritusmäärät ovat pysyneet muuttumattomana.

Kuvauksia muutoksista edelliseen vuoteen verrattuna: Liiketoiminnan perustutkinnossa pieni noin 5 %:n lisäys määriin. Liiketoiminnan ammattitutkinnossa on tällä hetkellä nähtävissä noin 20 % vähemmän suorituksia. Liiketoiminnan erikoisammattitutkinnossa on hienoinen lisäys suoritusmäärissä, vajaa 4 %. Tieto- ja kirjastopalvelujen ammattitutkinnossa ei ole muutoksia havaittavissa.

Tutkinnon osien suoritusmäärät

Kuvauksia muutoksista edelliseen vuoteen verrattuna: Liiketoiminnan perustutkinnossa on vajaan 2 % lisäys suoritusmääriin. Liiketoiminnan ammattitutkinnossa on noin 13 % vähemmän suorituksia tällä hetkellä. Liiketoiminnan erikoisammattitutkinnossa on noin 13 % lisäys suoritusmääriin. Tieto- ja kirjastopalvelujen ammattitutkinnossa on noin 6 % lisäys suoritusmääriin.

Osaamisalojen suoritusmäärien muutokset vuodesta 2024 vuoteen 2025

Liiketoiminnan ammattitutkinto: Myynnin ja markkinoinnin osaamisalassa on suoritukset vähentyneet noin 20 %, Liiketoiminnan palveluiden osaamisalassa on suoritusmäärät vähentyneet noin 25 %, Taloushallinnon osaamisalassa on suoritukset vähentyneet noin 14 %. Kiinteistöväilytyksen osaamisalan suoritukset ovat melko lailla ennallaan. Finanssipalveluiden osaamisalassa hyvin lievää laskua. Kansainvälisen liiketoiminnan ja huolinnan osaamisalassa on noin 35 %:n laskua.

Liiketoiminnan erikoisammattitutkinto: Henkilöstöhallinnon osaamisalassa pientä suoritusmäärien lisäystä, noin 9 %. Myynnin ja markkinointiviestinnän osaamisalassa myös pientä lisäystä suoritusmääriin noin 11 %. Kaupan osaamisalassa pientä lisäystä suoritusmääriin. Taloushallinnon osaamisalan ja Kansainvälisen liiketoiminnan osaamisalan suoritusmäärät ovat vähentyneet. Kiinteistöväilytyksen osaamisalan suoritusmäärä on hiukan lisääntynyt, mutta yleisesti ottaen pieni määrältään.

Tieto- ja kirjastopalveluiden erikoisammattitutkinto: Kirjastopalvelujen osaamisalan suoritusmäärät melko lailla ennallaan. Kirjastoautopalvelujen osaamisala niin ikään melko lailla ennallaan (alle 10).

Liiketoiminnan työelämätoimikunnan tilannekuva v. 2025

TUTKINTOJEN JÄRJESTÄMINEN

JÄRJESTÄMISLUVAT

Liiketoiminnan PT: 55 kpl
Liiketoiminnan AT: 61 kpl
Liiketoiminnan EAT: 42 kpl
Tieto- ja kirjastopalvelujen AT: 6 kpl

AKTIIVISET JÄRJESTÄJÄT

Liiketoiminnan PT: 55 kpl
Liiketoiminnan AT: 52 kpl
Liiketoiminnan EAT: 30 kpl
Tieto- ja kirjastopalvelujen AT: 2 kpl

EI AKTIIVISET JÄRJESTÄJÄT

Liiketoiminnan PT: -
Liiketoiminnan AT: 9 kpl
Liiketoiminnan EAT: 12 kpl
Tieto- ja kirjastopalvelujen AT: 4 kpl

TUTKINTOJEN JÄRJESTÄMINEN

Pohdinnat

SUORITETTUJEN TUTKINTOJEN KIELET

Liiketoiminnan PT
Suomi 5826 kpl
Ruotsi 213 kpl
Englanti 186 kpl

Liiketoiminnan AT
Suomi 1608 kpl
Ruotsi 21 kpl

Liiketoiminnan EAT
Suomi 768 kpl

Tieto- ja kirjastopalvelujen AT
Suomi 87 kpl

Kielellinen kattavuus sekä suoritusten jakautuminen

- Valtaosa tutkinnoista suoritetaan suomeksi.
- Liiketoiminnan PT-tutkinto on ainoa, jossa on merkittävä määrä suorituksia myös englanniksi. Englannin kielellä suoritettut tutkinnot ovat lisääntyneet.
- Ruotsinkielisiä suorituksia on vain PT- ja AT-tutkinnoissa.

Maantieteellinen kattavuus sekä suoritusten jakautuminen

- PT- ja AT-tutkinnoilla on laaja järjestäjäverkosto, lähes kaikki luvanhaltijat ovat aktiivisia.
- EAT-tutkinnossa osa järjestäjistä ei ole aktiivisia, mutta kattavuus on silti kohtalainen.
- Tieto- ja kirjastopalvelujen AT:lla on vain 6 järjestäjää, joista 2 on aktiivisia.
- Yleisesti järjestäjäverkosto tukee hyvää maantieteellistä kattavuutta PT- ja AT-tasolla.
- Koulutuksen järjestäjät hyödyntävät myös verkon kautta tapahtuvaa opetusta eri puolille Suomea.

NÄYTTÖJEN TOTEUTUKSEN JA OSAAMISEN ARVIOINNIN LAATU

Näyttöjen suorituspaikkojen jakautuminen

LIIKETOIMINNAN PT

Työpaikka 83,8 %

Oppilaitos 8,3 %

Työpaikka + oppilaitos 3,0 %

Tieto puuttuu 4,9 %

LIIKETOIMINNAN AT

Työpaikka 91,1 %

Oppilaitos 0,5 %

Työpaikka + oppilaitos 0,6%

Tieto puuttuu 7,8 %

LIIKETOIMINNAN EAT

Työpaikka 86,8 %

Oppilaitos 0,2 %

Työpaikka + oppilaitos 7,5 %

Tieto puuttuu 5,4 %

TIETO- JA KIRJASTOPALVELUJEN AT

Työpaikka 86,6 %

Oppilaitos - %

Työpaikka + oppilaitos - %

Tieto puuttuu 13,4 %

Pohdinnat suorituspaikkojen jakautumisesta

- Perustutkinnossa on oppilaitoksissa suoritettuja näyttöjä enemmän kuin ammattitutkinnossa tai erikoisammattitutkinnossa.
- Erikoisammattitutkinnossa ja ammattitutkinnossa ei käytännössä juurikaan ole näyttöjä, joita suoritetaan oppilaitoksissa.
- Suorituspaikan tietoja puuttuu vuonna 2025 hiukan enemmän kuin vuonna 2024. Vain erikoisammattitutkintojen osalta puuttuvien tietojen osuus on pienentynyt.
- Koulutuksen järjestäjien olisi hyvä varmistua siitä, että tiedot siirtyvät oikein valtakunnallisiin tietovarantoihin.

Pohdinnat oppilaitoksissa järjestettävistä näytöistä

- Perustutkinnossa, ammatti- ja erikoisammattitutkinnossa näytöt toteutuvat pääosin työpaikoilla ja tilanne on hyvä.

Pohdinnat koulutuksen järjestäjien kehittämiskohteista ja hyvistä käytännöistä

- Huomioitavaa on, että jos koko näyttöä ei pystytä toteuttamaan työpaikalla, tulee näytön täydentäminen muulla tavalla suunnitella yhdessä opiskelijan kanssa.
- Koulutuksen järjestäjiä pyydetään kiinnittämään huomiota arviointipäätösten perusteluissa etenkin siihen, että perustelutekstissä tuodaan esille opiskelijan osaaminen suhteessa ammattitaitovaatimukseen.

NÄYTTÖJEN TOTEUTUKSEN JA OSAAMISEN ARVIOINNIN LAATU

Osaamisen arviointi ja kaksikantaisuuden toteutuminen ammatillisissa tutkinnon osissa

LIIKETOIMINNAN PT
Opettaja ja työelämän edustaja
(kaksikantaisuus) 84,6 %
Ei tietoa 0,6 %

LIIKETOIMINNAN AT
Opettaja ja työelämän edustaja
(kaksikantaisuus) 89,0 %
Ei tietoa 1,1 %

LIIKETOIMINNAN EAT
Opettaja ja työelämän edustaja
(kaksikantaisuus) 88,4 %
Ei tietoa 0,2 %

TIETO- JA KIRJASTOPALVELUJEN AT
Opettaja ja työelämän edustaja
(kaksikantaisuus) 89,3 %
Ei tietoa 1,7 %

Pohdinnat kaksikantaisuuden toteutumisesta

- Kaksikantaisuus on toteutunut melko hyvin kaikissa tämän työelämätoimikunnan toimialaan kuuluvien tutkintojen ammatillisten tutkinnon osien osaamisen arvioinneissa.
- Kaksikantaisuuden toteutuminen on kuitenkin hieman heikompaa kuin vuonna 2024.
- Kokonaan ilman arvioijatietoja olevia näyttöjä on vähän, mutta pelkästään yhden opettajan tekemiä arviointeja on hieman enemmän.
- Vaikka kaksikantaisuus on pääosin toteutunut hyvin, niin edelleen on kahden koulutuksen järjestäjän edustajien tekemiä arviointeja ja näiden määrää tulisi vähentää.

OSAAMISEN ARVIOINNIN ARVOSANAT AMMATILLISESSA KOULUTUKSESSA

LIIKETOIMINNAN PT
Keskiarvo 3,9*
Ammatillinen tutkinnon osa 4,0
Yhteinen tutkinnon osa 3,6
(kansallinen ka. 3,7)

* Keskiarvo lasketaan suojatuilla lukumäärillä.

Muita huomioita

- Yhteisten tutkinnon osien arvosanojen keskiarvo on selvästi matalampi kuin ammatillisten tutkinnon osien arvosanojen.

NÄYTTÖJEN TOTEUTUKSEN JA OSAAMISEN ARVIOINNIN LAATU

Palautteet

Palautekyselyt (asteikko 1-5)

OPISKELIJAPALAUTTEEN
PÄÄTTÖKYSELY, NÄYTÖT

Liiketoiminnan PT 4,5
Liiketoiminnan AT 4,8
Liiketoiminnan EAT 4,8
Tieto- ja kirjastopalvelujen AT: 4,9
(valtakunnallinen keskiarvo 4,5)

TYÖPAIKKAOHJAAJAPALAUTE

Liiketoiminnan PT 4,4
Liiketoiminnan AT 4,4
Liiketoiminnan EAT 4,3
Tieto- ja kirjastopalvelujen AT: 4,7
(valtakunnallinen keskiarvo 4,2)

TYÖPAIKKAPALAUTE

Liiketoiminnan PT 4,3
Liiketoiminnan AT 4,2
Liiketoiminnan EAT 4,0
Tieto- ja kirjastopalvelujen AT: 4,3
(valtakunnallinen keskiarvo 4,2)

Pohdinnat

Opiskelijapalaute

- Näyttöjä koskevan palautteen taso on pysynyt erinomaisena ja yli valtakunnallisen keskiarvon.
- Erikoisammattitutkinnon osalta arvio on hieman laskenut (-0,1) edelliseen vuoteen verrattuna.
- Opiskelijat on pääsääntöisesti eniten tyytyväisiä näyttöihin liittyviin väittämiin.

Työpaikkaohjaajapalaute

- Työpaikkaohjaajapalautteen arvosanat ovat pysyneet lähes ennallaan: vain ammattitutkinnossa arvio on noussut (0,1) edelliseen vuoteen verrattuna.

Työpaikkapalaute

- Työpaikkapalautteessa perustutkinnon ja ammattitutkinnon arviot ovat hieman nousseet (0,1) edelliseen vuoteen verrattuna.
- Erikoisammattitutkinnon ja tieto- ja kirjastopalveluiden ammattitutkinnon arviot hieman laskeneet (-0,1) edelliseen vuoteen verrattuna.

TUTKINTOJEN PERUSTEIDEN JA TUTKINTORAKENTEEN TOIMIVUUS

Pohdinnat tutkinnon perusteiden työelämävastaavuudesta, perusteiden toimivuudesta ja tutkintorakenteesta

Liiketoiminnan PT

Liiketoiminnan perustutkinto on uudistunut 1.8.2024 ja uudistuksessa on hyvin huomioitu työelämän vastaavuus. Uudistus korostaa esimerkiksi digitaalisia valmiuksia, asiakaslähtöistä toimintaa sekä monimuotoista työskentelyä. Tutkinnon rakenne tukee joustavia opintopolkuja ja mahdollistaa osaamisen hankkimisen entistä vahvemmin aidoissa työelämäympäristöissä.

Liiketoiminnan AT ja EAT

Liiketoiminnan ammatti- ja erikoisammattitutkinnossa on havaittu uudistamisen tarpeita. Uudet perusteiden luonnokset ovat valmisteilla ja tulevat lausunnolle syksyllä 2026.

Osassa osaamisaloja on suorituspäämäärät todella pieniä. Perusteissa on käsitteitä ja työtehtäviä, jotka eivät vastaa työelämää, koska etenkin digitalisaatio on muuttanut työn luonnetta merkittävästi.

Tieto- ja kirjastopalvelujen AT

Tieto- ja kirjastopalvelujen ammattitutkinnolle koetaan olevan työelämässä tarvetta ja alalle työllistymisen edellytyksenä on usein edelleen tutkinnon osien suorittaminen. Opetushallitus on päättänyt käynnistää tutkinnon uudistamisen. Perusteiden arvioitu voimaantulo olisi 1.8.2027. Perusteissa on käsitteitä ja työtehtäviä, jotka eivät vastaa työelämää, koska etenkin digitalisaatio on muuttanut työn luonnetta merkittävästi.

Pohdinnat tutkinnon muodostumisesta

Liiketoiminnan perustutkinnon tutkintorakenne ja valinnaisuus mahdollistaa joustavasti omien opintopolkujen toteutumisen. Laaja valinnaisten tutkinnon osien määrä mahdollistaa hyvin osaamisen hankkimisen myös pienten osaamiskokonaisuuksien kautta.

Liiketoiminnan ammatti- ja erikoisammattitutkinnoissa on paljon valinnaisuutta, mutta tutkinnon osien laajuudet eivät tue niiden hyödyntämisen mahdollisuuksia. Tutkintouudistuksen myötä ammatti- ja erikoisammattitutkintoihin on tulossa toivottuja uudistuksia, jotka mahdollistavat korkeakouluopintoja ja muita valinnaisia tutkinnon osia kuten digitalisaatio ja tekoäly.

Pohdinnat tutkintorakenteesta

Työelämätoimikunnalla ei ole tällä hetkellä erityishuomioita tutkintorakenteesta, mutta näitä voi ilmetä perusteiden kehittämisen yhteydessä.

Muita huomioita

Liiketoiminnan työelämätoimikunta on mukana perusteiden uudistamistyössä.

LÄHTEET

Taustaa

Työelämätoimikunta on laatinut tilannekuvan toimialansa tutkintojen näyttöjen toteutuksen ja osaamisen arvioinnin laadusta.

Työelämätoimikuntien tehtäviin kuuluu tuottaa vuosittain tietoa ammatillisen koulutuksen näyttöjen toteutuksen ja osaamisen arvioinnin laadusta omalla toimialallaan (Valtioneuvoston asetus ammatillisesta koulutuksesta 673/2017).

Työelämätoimikunnan käyttämiä lähteitä

Työelämätoimikunnalla on ollut käytössään Opetushallinnon tilastopalvelu www.vipunen.fi. Määrälliset tiedot (järjestämisluvut, suoritustiedot ja palautetiedot ym.) on poimittu tammikuussa 2026, jonka jälkeen tulleita päivityksiä Vipuseen ei ole päivitetty tilannekuvaan.

Siirtymäajalla olevat tutkinnot eivät sisälly määrällisiin tietoihin. Koulutuksen järjestäjien järjestämisluvista koulutuksen järjestäjien aktiivisuus määritellään sillä, onko koulutuksen järjestäjältä kirjautunut tutkintojen tai tutkinnon osien suorituksia vuonna 2025.

Vipusen raporttiseloitteesta: Tietosuojauksen vuoksi henkilöltä koskevat lukumäärät 1-4 näytetään arvona "1-4" ja neljää suuremmat lukumäärät pyöristetään lähimpään kolmella jaolliseen lukuun. Keskiarvot lasketaan suojatuilla lukumäärillä.

Tilannekuvaan sisältyvät palautekeskiarvot on poimittu maaliskuussa 2026.

Lähdemateriaalina tilannekuvan pohdinnoissa on ollut esimerkiksi työelämätoimikunnan vierailukäyntiraportit, mahdolliset lausunnot tutkinnon perusteiden luonnoksista sekä mahdolliset opiskelijoiden tekemät osaamisen arvioinnin oikaisupyynnot. Lisäksi pohdintoja on voitu täydentää työelämätoimikunnan jäsenten omilla havainnoilla.

Työelämätoimikunnan tilannekuvat

Työelämätoimikuntien sivusto ja aikaisempien vuosien tilannetiedot ja -kuvat löytyvät Opetushallituksen [www-sivustolla](http://www.sivustolla):
<https://www.oph.fi/fi/koulutus-ja-tutkinnot/ammattillinen-koulutus/tyoelamatoimikunnat>

Lisätietoja

Työelämätoimikuntien sihteeristö, tyoelamatoimikunnat@oph.fi

Työelämätoimikunnat
Arbetslivskommissioner

OPETUSHALLITUS
UTBILDNINGSSTYRELSEN